

Helsingborg

Likabehandlingsplan/ Plan för kränkande behandling

2018

Inledning

Varje barn har rätt att få utvecklas, känna växandets glädje och få erfara den tillfredställelse som det ger att göra framsteg och övervinna svårigheter.

Ur Lpfö-98, Förskolans värdegrund och uppdrag:

En viktig uppgift för verksamheten är att grundlägga och förankra de värden som vårt samhällsliv vilar på. Människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet mellan könen samt solidaritet med svaga och utsatta är värden som förskolan skall hålla levande i arbete med barnen.

Bakgrund: Fr.o.m 2006-04-01 gäller lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn. Den lagens syfte är att förtydliga förskolans ansvar när det gäller att garantera alla barns trygghet i förskolan.

Förskolan ska varje år upprätta en likabehandlingsplan enligt 3 kap. 16§ i diskrimineringslagen samt en plan mot kränkande behandling enligt 6 kap. 8§ i skollagen. Dessa båda planer sammanförs för oss i denna gemensamma plan.

De båda lagarna har ett gemensamt syfte : att skydda barn mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Lagen förbjuder diskriminering och kränkande behandling och ställer krav på att verksamheterna bedriver ett målinriktata arbete för att främja barns lika rättigheter och möjligheter och för att förebygga trakasserier och kränkande behandling. Om trakasserier eller andra kränkningar äger rum i eller i samband med verksamheten är förskolan skyldig att utreda och åtgärda det inträffade.

Vår Vision

All barn och vuxna ska kunna känna sig trygga när man besöker Pålsjö Montessoriförskola. Detta ligger i den dagliga verksamheten för personalen på förskolan att se till att alla känner sig välkomna till oss. Vi lägger ner mycket tid på att ta emot alla barn i hallen på morgonen och att verkligen säga hej då när dagen är slut. Vi vill att alla föräldrar ska känna att det är lätt att komma till oss och prata om något som rör just deras barn. Vi betonar redan från dag ett att det inte finns några dumma frågor och att man kan fråga hur mycket man vill. Utgångspunkten är att alla skall ha lika möjligheter utifrån sina egna individuella egenskaper, förmågor och förutsättningar. Verksamheten skall genomsyras av en demokratisk grundsyn om alla människors lika värde. Det är en rättighet för barn och vuxna att inte bli diskriminerade eller kränkt på annat sätt. Ingen skall på någon av diskrimineringsgrunderna utsättas för någon form av trakasserier eller annan kränkande behandling.

Barnens delaktighet:

Genom observationer och intervjuer, dels genom rollspel och samtal i samlingarna. Barnen i de yngre åldrarna visar vi glada och ledsna gubbar för att de ska kunna uttrycka sig. Vi gör även en vandring runt i vår förskola, trädgård och hör oss för om någon känner oro i olika miljöer.

Vårdnadshavares delaktighet:

Årlig enkät, föräldrar möten, informationskväll, uppföljningssamtal, det dagliga samtalet mellan pedagoger och föräldrar samt numera slutna grupper på facebook och slutna grupper avdelningsvis på vår hemsida. Där lägger personalen ut månadsbrev och viktig information. Tillgång till dessa sidor är genom en kod som lämnas ut till vårdnadshavarna.

Definitioner:

Diskriminering på grund av diskriminerings grunderna kön , etnisk tillhörighet religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder är enligt lag förbjudet. Direkt diskriminering är när förskolan på osakliga grunder behandlar ett barn sämre än de andra barn eller vuxna sämre än andra vuxna.

Indirekt diskriminering är när förskolan behandlar alla lika. Det sker när ett förfaringsätt som verkar vara neutralt missgynnar ett barn med ett visst kön etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder eller sexuell läggning.

Trakasserier är en behandling som kränker ett barns värdighet och som har koppling till någon av de skyddande diskrimineringsgrunderna. Det är en aktiv, medveten handling.

Med annan kränkande behandling menas uppträdanden som kränker ett barns värdighet. Kränkningarna kan vara fysiska, verbala psyksociala eller texter eller bilder.

Diskriminering trakasserier och annan kränkande behandling utförs av en eller flera personer och riktas mot en eller flera. En diskriminering eller annan kränkande behandling kan äga rum vid enstaka tillfällen eller vara systematisk och återkommande.

Kön

Man eller Kvinna

Etnisk tillhörighet

Någon tillhör en grupp av personer som har samma nationella eller etniska ursprung, ras, eller hudfärg.

Religion eller annan trosuppfattning

Någon som tror på en högre icke världslig makt eller gud.

Sexuell läggning

Homosexuell, bisexuell eller hetrosexuell läggning.

Funktionshinder

Varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av persons funktionsförmåga som till följd av en skada eller en sjukdom fanns vid födseln, har uppstått eller kan förväntas uppstå.

En trygg miljö i förskolan är en förutsättning för att barn ska kunna utvecklas. Denna grundtrygghet är viktigast i vår handlingsplan. Barnen ska alltid veta att de vuxna lyssnar på dem. Vi vill att alla ska känna sig välkomna och trygga på vår förskola, både barn, föräldrar och pedagoger. Vi vill att alla barn ska uppleva att de är en viktig person för gruppen.

Kartläggning – Nuläget

Grunden för vår likabehandlingsplan är vår kartläggning av nuläget på förskolan. Denna kartläggning sker både på individnivå för det enskilda barnet, på gruppnivå för varje avdelning, samt på verksamhetsnivå för hela förskolan. Pålsjö Montessoriförskola arbetar aktivt i vardagen för allas lika värde samt värdegrundsarbete. Miljöer i förskolan där det finns risk för att trakasserier eller kränkningar kan uppstå ska särskilt uppmärksammas. Sådana miljöer kan vara toaletter, smårum, sovrum, ateljéer eller utemiljöer.

Individnivå: Vi lägger stor vikt med att se varje barn varje dag. Vi tar alltid emot dem när de kommer på morgon, säger alltid hej då och ser till att alla kommer till tals under våra samlingar. Vi för samtal med alla barn i olika sammanhang. Här kan vi uppmärksamma om barnet visar eller förmedlar någon oro eller funderingar kring samvaron med kamrater och pedagoger. Vi har visat barnen två ansikten en glad och ledsen och gått runt på respektive avdelning och gården utomhus för att ta reda på hur de känner i respektive rum och utomhus. Detta året har vi haft ett samtal med de äldre barnen och en pedagog om hur de trivs på förskolan. De har fått sätta kryss vid olika smilysgubbar för att på så sätt ta reda på klimatet på förskolan. Vi har även jobbat aktivt med hur man är en god kamrat både i de äldre grupperna och i de yngre grupperna. I de yngre grupperna har vi använt oss utav handdockor och sagoböcker för att förmedla känslor. Vi organiserar enskilda samtal med barnen utifrån deras olika nivåer, om trivsel och trygghet. Vi har samtalat med alla föräldrar, både dagligen och planerade utvecklingssamtal. Här är den viktigaste punkten att samtal kring hur föräldrarna upplever att barnet trivs och utvecklas på förskolan. Vi har också så kallade uppföljningssamtal med föräldrarna några veckor efter inskolningen för att höra hur de har upplevt inskolningen och hur de upplever att barnet trivs hos oss. Föräldrarna svarar också på kommunens enkät, som innehåller frågor om barnets trygghet och trivsel. Från i år har varje avdelning startat en sluten facebook grupp för respektive avdelnings föräldrar. Där lägger vi ut bilder från den dagliga verksamheten, utflykter, fester etc med små kommentarer. Vi har beslutat tillsammans med föräldrarna att aldrig lägga ut bilder där man kan se barnens ansikte eller att benämna dem vid namn även om det är en sluten grupp. Alla vårdnadshavare får ett dokument varje år att fylla i och då ge sitt godkännande eller icke ang foto på sociala medier. Vi går igenom likabehandlingsplanen på våra föräldramöten. Föräldrarna erhöll olika frågor kring likabehandlingsplanen innan föräldramötet och som vi under mötet hade diskussioner kring. Se medskickad formulär. Vi pratade om vad kränkande behandling, diskriminering och trakasserier innebär för dem. Detta året tog vi även igen upp vilka egenskaper de vill att barnen ska få med sig efter sina år hos oss. Detta gjordes efter att

föräldrarna själva ville ha med detta som en punkt. Alla svar har vi numera gjort till ett dokument som sitter i varje hall. Vi har satt upp en brevlåda utomhus där föräldrarna kan lämna sina tankar kring likabehandlingsarbetet och andra frågor. Allt detta går vi igenom noga på våra föräldrar möten på höstterminen. Även på vår hemsida kommer vi under året att kunna lägga ut vår kvalitetsredovisning och vår likabehandlingsplan.

Gruppnivå: Vi reflekterar tillsammans i arbetslaget kring gruppen och det sociala samspelet utvecklas på varje avdelning. Vi samtalar alltid om barnens bästa under våra personal möten som sker en gång i månaden. Den pedagogiska dokumentationen tydliggör det sociala samspelet i gruppen. Utifrån detta får vi en bild av hur gruppen fungerar, och vad vi ska arbeta vidare med. Vi diskuterar också kring arbetet på avdelningen med föräldrar på de föräldrarmöten vi har varje termin.

Verksamhetsnivå: För att förebygga kränkande behandling utgår vi från de grundläggande värdena i den reviderade läroplanen för förskolan, Lpfö-98. Dessa synliggör vi aktivt med barnen i den vardagliga verksamheten. Vår bild är att det i grunden finns ett mycket positivt socialt klimat på vår förskola. Alla pedagoger strävar efter att lyfta fram det positiva hos varje barn och att vara aktiva i barnens konfliktlösningar. Vi är noga när vi gör grupsammansättningar som kan ha olika syften. Eftersom vi är en Montessoriförskola eftersträvar vi även en montessoriana dvs sunt förnuft skall råda på förskolan. Vi lär alla barn vad montessoripedagogiken innebär. Detta året har vi fortsatt att satsa på en bokserie för de yngre barnen som ger barnen strategier som de kan använda i det sociala samspelet, samt att de får förståelse för vikten av att ta hänsyn till varandra.

I personal gruppen har vi diskuterat vikten av att vara närvarande i barngruppen att se vad som händer både inomhus och utomhus. Vi har diskuterat förhållningssätt och hur vi agerar i olika konfliktsituationer. Vi har även diskuterat hur förskolan ska organiseras och utvecklas på bästa sätt för att främja varje barns och varje avdelnings pedagogiska och sociala utveckling. Som pedagogiskt verktyg använder vi oss av pedagogisk dokumentation. Det innebär att vi dokumenterar verksamheten och inte det enskilda barnet. Därefter reflekterar vi tillsammans i arbetslaget kring det vi sett och upplevt. Vi har vid våra personalmöten under detta året tagit upp om det hänt några incidenter, hur vi har gått tillväga och sedan har vi reflekterat över detta. Vi har lärt oss att snabbt ta tag i problemen och att alltid hålla en öppen dialog med föräldrarna. Utifrån den kunskap vi får vid samtalen och dokumentationen får vi en bild av hur varje barn mår, och om de känner trygghet i förskolan.

Mål

Pålsjö montessoriförskolas mål är att skapa trygghet och trivsel. Pedagogerna arbetar för en miljö som kännetecknas av värme och engagemang där det finns tydliga gränser mot oacceptabla beteenden. Barnen ska efter mognad aktivt delta i detta arbete.

- Vi ska arbeta för en förskola fri från kränkningar där alla kan känna sig trygga och sedda
- Vi arbetar för att föräldrarna ska känna förtroende och tillit när de lämnar sina barn.
- Vi ska involvera föräldrarna på föräldramötet och bearbeta vår likabehandlingsplan
- Vi ska förankra likabehandlingsplanen/plan för kränkande behandling i arbetslaget, hos föräldrarna förebygga diskriminering/ främja likabehandling.
- Vi ska skapa ett medvetet tänk hos pedagogerna där vi hela tiden involverar barnets möjlighet till inflytande och eget val.
- Vi arbetar med att få en daglig dialog om att alla har lika värde oavsett hudfärg, kön eller handikapp. Vi lånar många olika böcker för att samtala med barnen kring detta och vi har en stor del montessorimaterial som bygger på att alla ser olika ut och har olika förutsättningar men att alla har lika värde.

Åtgärder / Metoder

Förebyggande arbete

- Lär ut konfliktlösning genom att ställa frågor:
  - Vad hände?
  - Hur känns det?
  - Kan vi göra det bra igen?
  - Hur gör vi då?
- Tag hjälp av böcker som belyser svårigheter och olikheter.
- Förstärka "Vi" känslan i gruppen ; samlingar; uppmärksamma varandra
- Ser till att bjuda in föräldrar som bidrar med andra kulturupplevelser.
- Har en mångkulturell samling av pedagoger.
- Uppmärksamma andra språk/ kulturer/ högtider genom sång och lek.
- Öka medvetenheten genom observationer och samtal med barnen

Vad gör vi?

- Respekten som genomsyrar montessoripedagogiken och innebär att vi alltid visar respekt för den enskilda individen i den dagliga verksamheten samt utgår från ett demokratiskt förhållningssätt.
- Vi ger barnet möjlighet att välja och därmed stärka sin självkänsla.
- Vi ska vara tillgängliga pedagoger
- Vi ska vara goda förebilder
- Aktivt motverka trakasserier och förtryck av individer och grupper.
- Verka aktivt för att kränkningar aldrig ska förekomma.
- Vi har utvecklingssamtal en gång per år. Dock har vi alltid enskilda samtal om vårdnadshavaren önskar så när som helst under året.
- Vi informerar föräldrarna dagligen.
- Vi månar om glädjen och stöttar det positiva.
- Vi ska bjuda in föräldrar med annan kultur komma och berätta om sittland, traditioner etc.

Metoder

I den dagliga verksamheten observerar vi barngruppen, personalen och det enskilda barnet för bland annat att upptäcka tendenser till kränkande behandling.

På samlingar och i enskilda samtal med varje barn diskuterar vi hur man är en bra kompis, vad man gör om man blir osams, vad man gör om man blir ledsen, om någon säger eller behandlar en illa etc. Vi läser mycket om barn från olika kulturer, med olika handikapp etc allt för att göra att barnen får större förståelse för att alla är olika.

Vi jobbar också aktivt med gymnastik för barnen för att trygga deras självkänsla och kroppsuppfattning samt att träna bort möjliga reflexer. Vi arbetar mycket med olika massagesagor. Barnen har lärt sig att ge varandra massage. Det har visat sig att man inte är dum mot dem som man masserar. Under personalmötena har vi detta som ett återkommande tema att alltid diskutera hur barngruppen och det enskilda barnet mår samt om någon observerat tendenser till kränkande behandling.

Samtal/intervjuer med varje barn och samtal dagligen med varje barn.

Åtgärder vid kränkande behandling

Vad gör personalen i den akuta situationen:

Om en situation uppstår där vi misstänker att ett barn känner sig kränkt, ska pedagogerna genast ta tag i detta. Är det ett barn som utfört kränkningen samtalar vi både med barnet som känner sig utsatt och med den eller dem som utfört kränkningen. Den akuta situationen måste lösas, så båda sidor utvecklar en förståelse för situationen, utifrån sin ålder och mognad. Syftet är att den empatiska förmågan utvecklas för den som utfört kränkningen, så att kränkningen inte uppstår igen. Den utsatte måste känna trygghet och tycka att det är roligt att komma till förskolan.

Vi berättar samma dag för föräldrarna till båda barnen som upplevt kränkningen, och den eller dem som utfört den kränkande behandlingen. Vi berättar hur vi uppfattade situationen, vad vi har sagt till barnen, och vad de själva har sagt.

- Vid upptäckt av kränkande behandling ta upp direkt med hjälp av samtal.
- Stöd det utsatta barnet.
- Se till att han /hon får tillgång till en trygg zon.
- Ta reda på vad som hänt.
- Lyssna aktivt och empatiskt.
- Ta avstånd från motskyllningar.

Sammanfattningsvis:

- Personalen informerar.
- Samtal med de utsatta/utsatte
- Samtal med de/dem som kränker.
- Kompissamtal med den utsatte och den som kränkt och om det utsatte vill.
- Kontakt med vårdnadshavare
- Åtgärderna dokumenteras och en åtgärdsplan upprättas

Barn – Barn

Uppmärksamma och prata med de inblandade barnen om vad som hänt. Använd ” Hur ” frågor.

- Visa beteenden som skadar andra eller gör andra ledsna är inte acceptabla.
- Stöd barnen i att hitta lösningar – hjälp att ” göra ” förlåt
- Involvera föräldrar och förskolechef vid upprepade kränkningar eller kränkningar riktade mot ett och samma barn

Det är angeläget att förskolan även är uppmärksam på vuxnas kränkningar mot barn.

Vuxna – Barn

- Var rak genom att reagera och säga till om någon vuxen (personal , Förälder) betar sig kränkande mot ett barn / barnen.
- Se till att få samtal med den vuxne i enrum och fråga hur denne tänkte.
- Lyssna in situationen.
- För aldrig känsliga diskussioner mellan vuxna då barnen är närvarande.
- Informera förskolechefen .
- Kontakta förskolechefen för en anmälan till socialtjänsten om det finns oro för att ett barn far illa i sin familj.

Personal – Förälder – personal

- Kontakta förskolechefen

Ansvarfördelning:

Förskolechefen ansvarar för att:

- Likabehandlingsplan/planen mot kränkande behandling upprättas varje år och förankras hos all personal i början av höstterminen.
- Rutinerna i likabehandlingsplan/planen mot kränkande behandling följs.

Personalen ansvarar för att:

- Likabehandlingsplan/planen mot kränkande behandling genomsyrar verksamheten
- Likabehandlingsplan/planen mot kränkande behandling förankras hos vårdhavare på ett föräldramöte under höstterminen.
- Rutinerna i likabehandlingsplan/planen mot kränkande behandling följs.

Uppföljande insatser:

Då situationer när kränkningar uppstått följer ansvarig pedagog på avdelningen upp frågan om de berörda barnen. Man kan ha fler samtal med dem, både enskilt och tillsammans.

Föräldrar har alltid möjlighet att få samtal om sin oro eller tankar som uppstått vid en akut situation, och vi följer upp situationen så länge det behövs.

Dokumentation:

Vi har utformat en blankett att använda vid behov när kränkning uppstått. Den fylls i av ansvarig pedagog på avdelningen tillsammans med förskolechef. Vid behov kan uppgifterna kompletteras av förälder eller samtal med barn.

Dokumentationen finns kvar på förskolan under barnets tid på förskolan.

Utvärdering av mål för 2017

- **Kön**

Åtgärd

Att barnen ska se och acceptera könens likheter och olikheter.

Utvärdering

Vi har pratat varje dag om att det är ok att leka flicka pojke att det är ok för pojkar att klä sig i rosa. Flickorna har lekt lika mycket som pojkarna med bilar, dockor och lego. Vi har informerat föräldrar från andra kulturer att det är ok att klä ut sig när man är pojke. Vi har förklarat efter våra kunskaper. Vi har lånat många olika böcker på biblioteket. Vi har tittat på olika teatrar med detta temat och vi har uppmuntrat föräldrarna att bjuda hem barnen även om det är en flicka och en pojke som vill leka. När vi har delat upp barnen i grupper har vi alltid blandat gruppen av båda könen.

Etnisk tillhörighet religion och annan trosuppfattning

Åtgärd

- Barnen uppmärksamma på att vi alla ser inte likadana ut.
- Prata med barnen om varför vi ser olika ut.
- Prata med barnen om olika religion

Utvärdering

Vi har varit mkt på biblioteket och lånat böcker om barn i andra länder och om att man ser olika ut, äta annorlunda mat och tror på olika saker. Vi har lånat skivor med andra språk, andra sånger etc. Vi har haft föräldrar från andra kulturer som kommit in och bjudit på olika mat rätter.

Vi har använt oss utav vårt montessorimaterial som bygger på att alla ser olika ut, vi pratar olika, vi bor på olika sätt och med olika förutsättningar, vi äter olika mat och vi tror på olika saker . Ett av våra arbetstema detta läsåret var att barnen reste runt jorden och besökte alla världsdelar.

Sexuell läggning

Åtgärd

- Att få barnen att förstå att familjeförhållandena kan se annorlunda ut än kärnfamiljen
- Att barnen ser att vi behandlar alla med respekt oavsett sexuell läggning.

Utvärdering

Vi har lånat böcker om olika familjesammansättningar.

Vi har pratat om att man kan ha två mammor/ två pappor etc.

Vi har pratat om att alla får använda alla färger och alla typer av kläder och leka med det som de tycker om. Även här har vi använt vårt montessorimaterial.

Funktionsnedsättning

Åtgärd

- Titta över vår miljö så att den är anpassad för barn med funktionshinder.
- Prata med barnen om att man ibland måste ha lite mer hjälp som funktionshindrad.

Utvärdering

Vi har haft öppna diskussioner och berättat att människor kan ha olika funktionshinder men kan lära sig att leva med det och att de inte är mindre som person för deras hinder.

Vi använder ordet hinder när vi hänvisar till personer med hinder.

Under året som gått har personal blivit skadad och blivit tvungen att gå på kryckor. Då har vi pratat med barnen om att man ibland behöver olika hjälpmedel.

Vi har även synliggjort detta med funktionshinder då en utav barnen bröt sitt ben och fick komma varje dag i rullstol till förskolan. Vi har haft barn med diabetes som har tagit sprutor flera gånger per dag. Vi har pratat och berättat om vad diabetes är för något och hur det påverkar ens kropp. Ingen uppfattar det som konstigt att han fick sprutor.

Kränkande behandling (t. ex mobbing)

Åtgärd

- Pedagogerna ska vara goda förebilder. Hjälpa barnen skapa relationer till varandra. Lära barnen våga säga nej, och vad ett nej betyder.

Utvärdering

Vi pedagoger tänker och pratar mkt om hur vi tilltalar barnen dvs vi är goda förebilder för barnen. Vi tänker verkligen på hur vår samtalston är för att hålla volymen på en lugn nivå.

Pedagogerna har observerat och intervjuat barnen för att få svar på hur man ska bete sig mot varandra på förskolan. Pålsjö Montessoriförskola har nolltolerans mot all sorts våld och kränkande behandling och vi vuxna markerar tydligt och omedelbart vad som är accepterat eller inte accepterat beteende. Hos oss har man rätt att känna vad man vill , men inte bete sig som man vill. Observationerna visade sig att barnen i viss mån utesluter varandra i leken. Då har vi pedagoger givit förslag på samarbete och lyft vad det uteslutna barnet kan bidra med.

Vi har tränat på att säga nej på ett positivt sätt och använda jag budskap, samtidigt som vi tränat på att ta nej (eget ansvar). Vi har dagligen haft kontakt med föräldrarna om något skulle ha uppstått.

På Pålsjö montessori förskola övar vi ständigt genom att tala om hur vi ska säga och göra. Dessutom pratar vi ofta om hur vi kan säga ifrån (för integriteten är viktig) på ett positivt sätt så att ingen ska bli sårad och för att hålla det öppet för att invidden kan / vill komma tillbaka sedan.

Mål 2018

Kön

Mål

All verksamhet på Pålsjö montessoriförskola ska genomsyras av ett genusperspektiv som främjar ökad jämställdhet. Inga barn ska känna sig utsatta för diskriminering eller trakasserier av kön. Det skall råda nolltolerans

Aktiviteter/Genomförande

Förhållningssätt. Genusperspektivet, alla har samma rätt till alla aktiviteter. De vuxna bemöter alla barn lika.

Tidpunkt Kontinuerligt.

Ansvar Förskolechef och all personal

Sexuell läggning

Mål

Vi ska arbeta för ökad förståelse och kunskap om olika sexuella läggningar och att alla familjer inte ser lika ut. Vi ska ha ett respektfullt bemötande till personer med olika sexuell läggning.

Aktivitet/Genomförande

Förhållningssätt.

Att visa barnen att en familj kan se ut på olika sätt.

Genom litteratur.

Tidpunkt

Kontinuerligt.

Ansvarig

All personal och förskolechef

Religion och annan trosuppfattning

Mål

Att vi på Pålsjö montessoriförskola inte ska missgynna något barn på grund av dennes religion eller annan trosuppfattning. Vid behov kan det finnas möjlighet till tolkhjälp vid samtal.

Aktivitet/Genomförande

Tidig kontakt med vårdnadshavare för information. Förhållningssätt. Öppenhet hos personalen för att lära sig om det som känns främmande.

Tidpunkt

Kontinuerligt.

Ansvar

Förskolechef och all personal

Funktionshinder

Mål

På Pålsjö montessoriförskola ska alla barn oavsett funktionshinder ha samma rättigheter, skyldigheter och möjligheter utifrån sina förutsättningar.

Aktivitet/Genomförande

Förhållningssätt. Resurs i barngrupp vid behov, samt anpassade lokaler och verksamhet.

Tidpunkt

Kontinuerligt. Vid behov.

Ansvar

All personal och förskolechef

Etnisk tillhörighet

Mål

På Pålsjö montessoriförskola ska alla barn oavsett etnisk tillhörighet ha samma rättigheter, skyldigheter och möjligheter.

Aktivitet/Genomförande

Förhållningssätt.

Tidpunkt

Kontinuerligt.

Ansvar

Förskolechef och all personal

Ålder

Åtgärd kring maktfrågor mellan barn och vuxna. Alltid bemöta oss om ett respektfullt bemötande gentemot barnen. Inte säga små/stora om barnen, utan i stället beteckna dem som yngre /äldre.

Inte tala över huvudet på barnen när vuxna talar om dem, istället ska pedagogerna se till att gå undan t ex med förälder. Tala alltid i låg samtalston

Ansvar

Pedagoger

Tidsplan

Hela året

Kränkande behandling

Åtgärd

Fortsätta ha samtal med varje barn utifrån ålder, kring barnets tankar om sig själv och gemenskapen, t ex var leker du, vad gör du om någon bestämmer och om du inte vill det, vad vill du att vuxna ska göra om barn bråkar med varandra.

Viktigt att vi följer upp det barnen tar upp.

Ansvar

Alla pedagoger

Tidsplan

Hela året.

Åtgärd

Fortsätta att lära barnen att med handen visa ”stopp” om de inte vill vara med längre, att någon ska sluta. Lära barnen att säga ifrån. Berätta detta även för föräldrar, som kan uppmuntra metoden. Vi ska också markera att det inte är ok för barnen att uppträda kränkande mot vuxna.

Ansvar

Alla pedagoger

Tidsplan

Hela året

Åtgärd

Kartlägga barnens lek mer för att få syn på hur lekarna går till, för att se maktfördelning samt hur de yngre kan uppleva leken med de äldre för att förebygga så situationen inte känns hotfull.

Vi provar att använda ”miljöpromenad” med de äldre barnen, som får visa vad de tycker om olika platser.

Ansvar

Alla pedagoger

Tidsplan

Hela året

Ansvarsfördelning

Förskolechefen ansvarar för att:

- Likabehandlingsplan/planen mot kränkande behandling upprättas varje år och förankras hos all personal i början av höstterminen.
- Rutinerna i likabehandlingsplan/planen mot kränkande behandling följs.

Personalen ansvarar för att:

- Likabehandlingsplan/planen mot kränkande behandling genomsyrar verksamheten

- Likabehandlingsplan/planen mot kränkande behandling förankras hos vårdhavare på ett föräldramöte under höstterminen.
- Rutinerna i likabehandlingsplan/planen mot kränkande behandling följs

Barnen

Med stigande ålder och mognad ökar också ansvaret för barnen, de ska genom personalens och föräldrarnas försorg känna till och förstå hur viktigt det är att respektera andra, hjälpas åt, visa hänsyn och uppträda trevligt mot varandra.

Likabehandlingsplanen/planen mot kränkande behandling revideras varje år .

Bilaga 1

Barn intervjufrågor

Datum: _____

1. Vad heter du? _____

2. Hur många år är du? _____

3. I vilket land bor du? _____

4. Vilka finns i din
familj? _____

Rita dem på ett papper

5. Varför är du på
förskolan? _____

6. Varför är fröknarna här? _____

7. Hur ska en fröken vara? _____

8. Vad tycker du är roligast på
förskolan _____

_____

9. Vad tycker du är tråkigast här på
förskolan? _____

_____

10. Vem bestämmer vad du ska göra
här? _____

_____

11. Vem tycker om dig
här? _____

_____

12. vad är en kompis och hur är man en
kompis? _____

_____

13. Hur gör man när man vill leka med
någon? _____

_____

14. Vad gör man om man blir
osams? _____

_____

15. Vem tycker du bäst om att leka med på
förskolan? _____

_____

16. Vad arbetar mamma
med? _____

_____

17. Vad arbetar pappa
med? _____

_____

18. Vad vill du arbeta med när du blir
stor? _____

_____

Bilaga 2

Dokumentationsblankett

Rapportering av mobbing eller annan kränkande behandling

Förskolan:	
Ansvarig pedagog:	
Verksamhetsansvarig:	
Berörda parter namn pers nr:	
Datum:	
Plats:	
Händelseförlopp:	
Samtal med den som blivit utsatt datum:	
Samtal med de / dem som kränkt	

datum:	
Samtal med vårdnadshavare utsatt datum:	
Samtal med vårdnadshavare kränkt datum:	
Info till arbetslag datum:	
Åtgärder:	
Anmälan till socialtjänsten, polisen , datum:	
Uppföljning datum:	

Bilaga 3

Hej Alla Föräldrar

Förskolan ska varje år upprätta en likabehandlingsplan enligt 3 kap. 16§ i diskrimineringslagen samt en plan mot kränkande behandling enligt 6 kap. 8§ i skollagen. Dessa båda planer sammanförs i ett gemensamt dokument .

De båda lagarna har ett gemensamt syfte: att skydda barn mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Lager förbjuder diskriminering och kränkande behandling och ställer krav på att verksamheterna bedriver ett målinriktat arbete för att främja barns lika rättigheter och möjligheter och för att förebygga trakasserier och kränkande behandling. Om trakasserier eller andra kränkningar äger rum i eller i samband med verksamheten är förskolan skyldig att utreda och åtgärda det inträffade.

Denna plan skall revideras varje år och detta håller vi på med men önskar även att få med ert engagemang i detta.

Vi kommer att ta upp detta som en punkt då vi har föräldrar möte och vore därför tacksamma om ni kunde titta över dessa följande frågor så att vi kunde få till en diskussion under kvällen.

1. Vad innebär kränkande behandling för er och hur tänker ni kring detta?
2. Vad innebär trakasserier och diskriminering för er?
3. Om ni har förslag på hur vi kan göra för att ni föräldrar ska känna sig delaktiga i vår likabehandlingsplan får ni gärna komma med förslag.

Tack för att ni tar er tid

Hälsningar

Personalen

